

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3ObdoK/9/2023
Identifikačné číslo spisu:	7117218753
Dátum vydania rozhodnutia:	29.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7117218753.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobcu JUDr. Ondreja Gajdošecha, Krmanova 14, Košice, IČO: 42 105 234, správcu konkurznej podstaty úpadcu KOBAC, s.r.o., Krivá 23, Košice, IČO: 43 882 714, zastúpeného Vášiv & Partners s.r.o., Murgašova 3, Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 238 836, proti žalovaným 1/ S. K., E., narodená XX. A. XXXX, 2/ D. S., E., narodená XX. X. XXXX a 3/ PhDr. Z. K., E., narodený XX. Z. XXXX, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 32Cbi/19/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 18. mája 2023 č. k. 4CoKR/4/2023-368, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a.
- II. Žalovaným nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 18. mája 2023 č. k. 4CoKR/4/2023-368 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) potvrdil rozsudok Okresného súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo 16. februára 2022 č. k. 32Cbi/19/2017-306 v II. a III. výroku (výrok I. napadnutého rozsudku), odvolanie žalobcu proti I. výroku odmietol (výrok II. napadnutého rozsudku) a priznal žalovaným proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu (výrok III. napadnutého rozsudku). Súd prvej inštancie I. výrokom zamietol návrh na prerušenie konania, II. výrokom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že právny úkon úpadcu špecifikovaného v záhlaví tohto rozhodnutia - kúpna zmluva uzatvorená dňa 10. júla 2014 medzi úpadcom v právnom postavení predávajúceho a právnym predchodcom žalovaných, S. K., v právnom postavení kupujúceho, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k osobnému vozidlu FORD Kuga, VIN: Y, je voči konkurzným veriteľom úpadcu právne neúčinný, a ktorou sa zároveň domáhal uloženia povinnosti žalovaným poskytnúť do všeobecnej podstaty úpadcu peňažnú náhradu vo výške 9 650 eur, a III. výrokom priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalobcovi.

2. V odôvodnení svojho rozsudku odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, zo zistených skutočností vyvodil správny záver a rozhodnutie riadne

odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Odvolací súd sa v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, pričom na doplnenie dôvodov k odvolacej námietke žalobcu, že: „súd prvej inštancie pri posudzovaní úpadku dlžníka KOBAK s.r.o. v čase uzatvárania predmetného právneho úkonu (kúpna zmluva, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k motorovému vozidlu FORD Kuga) so žalovaným, dňa 7.7.2014, nesprávne vychádzal z účtovnej závierky úpadcu zostavenej k 7.7.2014, ktorú predložil v konaní žalovaný, ako aj, že z riadnych účtovných závierok úpadcu ku koncu roku 2013-2014 vyplýva, že úpadca mal záporné vlastné imanie, a že má pochybnosti o tejto účtovnej závierke zostavenej k 7. júlu 2014“, konštatoval, že z účtovnej závierky zostavenej ku dňu 7. júla 2014 vyplýva, že úpadca mal od začiatku roku 2014 výnosy z hospodárskej činnosti 436 330 eur a náklady na hospodársku činnosť 337 381 eur; výsledok jeho hospodárenia bol teda plusový vo výške 95 423 eur. Uviedol, že žalobca mal v konaní o odporovaní právneho úkonu dôkaznú povinnosť v zmysle § 149 CSP, a teda ak podľa § 151 ods. 2 CSP poprel skutkové tvrdenia žalovaného (listinu predloženú ako účtovnú závierku vyhotovenú ku dňu 7. júla 2014), bolo jeho povinnosťou uviesť vlastné tvrdenia o skutkových okolnostiach tohto popretého tvrdenia, inak je jeho popretie neúčinné. Poukázal na to, že žalobca v konaní iba tvrdil, že má o predloženej účtovnej závierke vyhotovenej ku dňu 7. júla 2014 pochybnosti, avšak neuviedol dôvody svojich pochybností, argumentoval iba riadnou účtovnou závierkou vyhotovenou ku koncu rokov 2013-2016, z ktorej vyplýva, že úpadca mal záporné vlastné imanie, k čomu odvolací súd uviedol, že vlastné imanie obchodnej spoločnosti sa mení v závislosti od rozsahu podnikateľských aktivít podnikateľa, jeho záväzkov, rozsahu a veľkosti jeho zákaziek a nákladov, jeho pohľadávok, a preto ak mal úpadca k 31. decembra 2013 podľa riadnej účtovnej závierky vlastné imanie v mínusovej hodnote (80 943 eur) a k 31. decembra 2014 v podstatne nižšej mínusovej hodnote (278 eur), svedčí to o tom, že v priebehu roku 2014 bol vývoj vlastného imania úpadcu pozitívny, zvýšili sa jeho výnosy a znížili sa záväzky. Reálne teda mohol mať úpadca ku dňu zostavenia účtovnej závierky k 7. júla 2014 vlastné imanie v plusovej hodnote (74 480 eur). Z uvedeného vyplýva, že úpadca predmetný právny úkon, kúpnu zmluvu uzavretú dňa 7. júla 2014 urobil v čase, keď nebol v predĺžení, a preto táto jedna z podmienok predĺženia úpadcu v čase uzatvorenia odporovateľnosťou napadnutým právnym úkonom podľa § 58 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“) nebola podľa názoru odvolacieho súdu naplnená.

3. K odvolacej námietke žalobcu, že predmetný právny úkon bol právnym úkonom bez primeraného protiplnenia podľa § 58 ods. 2 ZKR, ak úpadca odpredal toto motorové vozidlo za kúpnu cenu 840 eur, poukazujúc pritom na znalecký posudok vyhotovený súdnym znalcom Ing. Jaroslavom Krempaským zo dňa 11. júla 2020, ktorým bola určená všeobecná hodnota predmetného motorového vozidla FORD Kuga na sumu 9 650 eur, odvolací súd konštatoval, že záver súdu prvej inštancie pri posudzovaní hodnoty predmetného motorového vozidla považuje za správny, keď zohľadnil skutočnosť, že žalobcom predložený znalecký posudok, bol urobený až po šiestich rokoch od jeho odpredaja žalovanému, pričom znalec pri určovaní odhadu ceny vozidla vychádzal iba zo skutočností uvedených v predmetnej kúpnej zmluve zo dňa 7. júla 2014 bez faktického posúdenia stavu vozidla v čase vyhotovenia znaleckého posudku. Súd prvej inštancie tiež zistil, že prílohy znaleckého posudku nekorešpondujú s predmetom ocenenia. Znalec určil všeobecnú hodnotu vozidla s DPH na sumu 15 057 eur, pričom vychádzal len z ním zvolených kritérií uvedených v znaleckom posudku (výbava vozidla) a nezohľadnil skutočnosť, že išlo o vozidlo, ktoré bolo používané na stavbách ako „stavebné vozidlo“, a ktoré malo zlý technický stav, čo bolo konštatované aj v kúpnej zmluve zo dňa 7. júla 2014. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, keď správne vyhodnotil skutočnosť, že predmetné motorové vozidlo si vyžadovalo nutné opravy, a preto úpadca dal ohodnotiť predpokladané náklady na nutnú opravu, ktoré boli ohodnotené na sumu 5 501,37 eura, pričom matematický rozdiel medzi znalcom odhadovanou cenou motorového vozidla a sumou odhadovanou na jeho opravu nemožno považovať za jediný a hodnoverný údaj, z ktorého by vyplynulo neprimerané protiplnenie, pretože kúpna cena sa vždy odvíja od ponuky a dopytu na trhu a následne výslednej ceny - dohody pri uzatváraní konkrétneho právneho úkonu. Mal za to, že pojem, ktorý je uvedený v ustanovení § 58 ods. 1 ZKR, podľa ktorého je odporovateľný právny úkon taký, ktorého obvyklá cena je podstatne vyššia ako bola cena za odpredaj, treba posúdiť vždy individuálne vzhľadom na skutočnosti, ktoré dlžníka viedli k tomuto právnemu úkonu, a tiež s ohľadom

na to, či je možné získať podstatne vyššie plnenie, a či toto podstatne vyššie plnenie mohlo spôsobiť ukrátenie veriteľov podľa § 60 ods. 1 ZKR. Odvolací súd na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobca nepreukázal predpoklady pre vyslovenie neúčinnosti predmetného právneho úkonu aj preto, že nepreukázal, že od žalovaného, ktorý kúpil predmetné motorové vozidlo, žiadal jeho obhliadku, pri ktorej by bolo možné reálnejšie posúdiť jeho cenu v súčasnosti a od toho sa odvíjajúcu cenu v čase jeho odpredaja. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o náhrade trov konania pre úspešného žalovaného voči žalobcovi.

4. Proti napadnutému rozsudku v časti jeho prvého a tretieho výroku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote dovolanie navrhujúc jeho zmenu tak, že najvyšší súd žalobe v plnom rozsahu vyhovie a žalobcovi prizná nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu, alternatívne jeho zrušenie a vrátenie veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a zároveň uloženie povinnosti žalovanému nahradiť žalobcovi trovy konania na súde prvej inštancie, trovy odvolacieho konania ako aj trovy dovolacieho konania. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP tvrdiac, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená právna otázka relevantnosti predloženého znaleckého posudku, ktorým sa má späťne preukázať reálna hodnota predmetu posudzovaného neúčinného právneho úkonu, ktorému sa odporuje, a taktiež otázka, z akého rozdielu medzi obvyklou hodnotou a hodnotou poskytnutého protiplnenia sa má pri určovaní neprimeraného protiplnenia vychádzať. Dovolateľ naformuloval právne otázky, ktoré ešte nemali byť vyriešené v praxi dovolacieho súdu nasledovne:

1. „Je možné vykonať ohodnotenie hodnoty predmetu posudzovaného neúčinného právneho úkonu (v tomto prípade ohodnotenie osobného motorového vozidla) aj späťne a bez ohliadky?“
2. „Má sa pri stanovení obvyklej hodnoty predmetu posudzovaného neúčinného právneho úkonu vychádzať zo všeobecnej hodnoty vecí rovnakého druhu, či z hodnoty konkrétne posudzovanej veci?“

5. K prvej právnej otázke dovolateľ uviedol, že podľa názoru súdov nižšieho stupňa nie je možné hodnotu predmetu posudzovaného neúčinného právneho úkonu určiť znaleckým posudkom vykonaným k spätnému dátumu, v konkrétnom prípade ku dňu uskutočnenia odporujúceho právneho úkonu. Poukázal na to, že vyhotovenie znaleckého posudku bez obhliadky predmetu predpokladá aj samotný zákon, okrem iného vtedy, ak medzi okamihom, ku ktorému je potrebné vykonať ohodnotenie predmetu konkrétneho právneho úkonu a okamihom, ku ktorému sa ohodnotenie vykonalo, ubehla dlhšia doba. Podľa jeho názoru jediným z relevantných a kľúčových faktorov pre posúdenie primeranosti protiplnenia bolo v prejednávanom prípade vykonanie ohodnotenia vozidla späťne, k roku 2014. Súdny znalec vykonal ocenenie predmetu odporovaného právneho úkonu na základe stanovenia tzv. „obvyklej hodnoty“, ktorou bola hodnota, za ktorú by bolo možné identické, prípadne obdobné motorové vozidlo zakúpiť v čase uskutočnenia posudzovaného neúčinného právneho úkonu (v roku 2014), zároveň zohľadňujúc špecifiká konkrétneho motorového vozidla ako opotrebenie, poškodenie, potreba výmeny dielov vozidla a pod, a preto dovolateľ nevidel dôvod, pre ktorý by ocenenie predložené znalcom nemalo zodpovedať alebo sa aspoň približovať reálnej hodnote vozidla. Dovolateľ poukázal na nevyhnutnosť stanovenia hodnoty späťne, pretože v opačnom prípade by ustanovenia upravujúce odporovateľnosť právnych úkonov v ZKR stratili zmysel, pričom stanovenie hodnoty motorového vozidla, napríklad v čase podania odporovacej žaloby na súde prvej inštancie, by sa javili ako absolútne irelevantné. Takéto ocenenie by nezohľadňovalo trhové podmienky aktuálne, v konkrétnom čase a na konkrétnom mieste, kde bolo predmetné vozidlo odpredané. Poukázal tiež na možnosť odporovať právnym úkonom, ktorými dlžník ukrátil svojich veriteľov v zmysle ustanovení ZKR v lehote jedného, resp. piatich rokov pred začatím konkurzného konania, a teda samotný ZKR predpokladá, že v istých prípadoch bude reálne potrebné vykonať ocenenie predmetu odporovaného právneho úkonu, ktorý bol uskutočnený pred šiestimi rokmi. K pojmu obvyklá hodnota dovolateľ uviedol, že je ňou potrebné rozumieť cenu, ktorú by bolo možné dosiahnuť v danom mieste a čase, kedy bol právny úkon uskutočnený, čo podporuje jeho argumentáciu, že nie je relevantná hodnota predmetu posudzovaného neúčinného právneho úkonu v čase vyhlásenia konkurzu alebo podania odporovacej žaloby, ale v čase, kedy bol odporovaný právny úkon uskutočnený. Vychádzajúc z uvedenej argumentácie mal dovolateľ za to, že konajúci súd mohol a mal posúdiť relevantnosť predloženého znaleckého posudku, najmä s odkazom na možnosti preukázania

reálnej hodnoty vozidla v mieste a čase posudzovaného neúčinného právneho úkonu.

6. K druhej právnej otázke dovolateľ citujúc § 58 ods. 1 ZKR vyslovil, že odporovateľnosť právneho úkonu bez primeraného protiplnenia spočíva v tom, že pokiaľ nejde o bezodplatný právny úkon, ide o právny úkon, ktorého obvyklá cena poskytnutá dlžníkom je zreteľne vyššia ako protihodnota, ktorú dlžník získal. Ide teda o také protiplnenie, ktorého hodnota sa výrazne odlišuje od hodnoty, ktorá je pre daný právny úkon, s daným predmetom plnenia, v danom čase a na danom mieste obvyklá a zodpovedá daným aktuálnym trhovým podmienkam. ZKR ani judikatúra slovenských súdov neprimeranosť protiplnenia nijakým spôsobom nevymedzuje. V záujme zachovania právnej istoty je podľa žalobcu žiadúce ustáliť, aký rozdiel medzi obvyklou hodnotou a hodnotou poskytnutého protiplnenia zakladá neprimeranosť protiplnenia.

7. K dovolaniu žalobcu sa žalovaní nevyjadrili. Advokátska kancelária VEREB, s.r.o., Hrnčiarska 916/3, Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 52 633 284 podala v mene žalovaných písomné vyjadrenie k dovolaniu, avšak splnomocnenie na zastupovanie žalovaných v dovolacom konaní napriek výzve dovolacieho súdu nepredložila, preto na toto podanie hľadel najvyšší súd ako na podanie urobené neoprávnenou osobou, resp. osobou, ktorá nie je stranou sporu. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že obsahom súdneho spisu sú splnomocnenia, ktoré udelil každý zo žalovaných advokátovi JUDr. Miroslavovi Verebovi, ktorý v tom čase vykonával advokáciu samostatne. V priebehu súdneho konania však zmenil spôsob výkonu advokácie, keď ju začal vykonávať ako konateľ predmetnej spoločnosti, pričom nové splnomocnenie do konania nepredložil. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na svoj právny názor vyplývajúci z jeho ustálenej rozhodovacej praxe (R 1/2024): „Plná moc udelená stranou sporu advokátovi - fyzickej osobe neoprávňuje, aby stranu sporu zastupovala obchodná spoločnosť, v mene a na účet ktorej začal advokát vykonávať advokáciu po udelení plnej moci.“

8. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť [§ 447 písm. c) a f) CSP].

9. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

10. Podľa § 421 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

11. Podľa § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

12. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

13. V súvislosti s uplatnenými dôvodmi prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP dovolací súd uvádza, že pre úspešnosť dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia právnej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP, musí dovolateľ vymedziť dovolací dôvod spôsobom upraveným v § 432 ods. 1 a 2 CSP. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Môže ísť o tak o otázku hmotnoprávnu (odvíjajúcu sa od interpretácie napríklad Obchodného zákonníka alebo Zákona o konkurze a reštrukturalizácii), ako aj otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku), na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace, resp. nezakladajúce súdne rozhodnutie alebo pre konečné rozhodnutie nepodstatné, alebo riešené len popri iných rozhodujúcich otázkach, nemajú relevanciu pre prípustnosť dovolania. Dovolací súd uvádza,

že argumentácia dovolateľa musí byť prispôbená tomu, že dovolanie opierajúce sa o dovolací dôvod podľa § 432 CSP je zamerané výlučne na riešenie právnych otázok, ktoré sú významné pre rozhodnutie konkrétneho sporu, čo znamená, že nesmie ísť o otázky skutkové, hypotetické, prípadne akademické, prípadne súdom riešené len ako otázky naviac, t. j. bez ktorých vyriešenia by súd vo veci mohol rozhodnúť, pretože rozhodnutie založil na vyriešení inej, či iných rozhodujúcich právnych otázok.

14. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť najskôr splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré, okrem iného patrí riadne odôvodnenia dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

15. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje jeho prípustnosť a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného významu od vyriešenia, ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. V dôsledku viazanosti dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

16. Dovolaťel' v súvislosti s prípustnosťou a odôvodnenosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP naformuloval dve právne otázky, od vyriešenia ktorých podľa jeho tvrdení záviselo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu dôvodiac, že súdy nižších inštancií nesprávne právne posúdili zistený skutkový stav.

Stanovenie hodnoty plnenia

17. Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie predložil znalecký posudok, ktorým znalec určil hodnotu osobného vozidla, a to za účelom preukázania jeho tvrdenia, že obvyklá cena osobného vozidla bola podstatne vyššia ako kúpnu zmluvou dojednaná kúpna cena (odsek 11. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie), na ktorom tvrdení zakladal svoju právnu argumentáciu o kúpnej zmluve, či už ako právnom úkone bez primeraného protiplnenia podľa § 58 ZKR alebo ako o inom ukracujúcom právnom úkone podľa § 60 ZKR (odsek 2. a 28. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie).

18. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia vyvodil, čo z predmetného dôkazu - znaleckého posudku výslovne vyplýva a akým spôsobom vykonával znalec ohodnotenie osobného vozidla (odsek 23. a 23.1.), a dospel k záveru, že žalobca znaleckým posudkom hodnoverne nepreukázal hodnotu osobného vozidla v znalcom určenej výške, a teda nepreukázal svoje tvrdenie, že osobné vozidlo bolo predané za cenu podstatne nižšiu ako cenu obvyklú cenu vzhľadom na ponuku/dopyt a stav vozidla, a preto nebol splnený v tomto smere zákonný predpoklad pre kladné rozhodnutie vo veci samej. K tomuto záveru dospel po vyhodnotení predmetu znaleckého skúmania, skutočností, na ktoré znalec prihliadal a znaleckého postupu, a to vo vzájomnej súvislosti so skutočnosťami vyplývajúcimi z iných dôkazov (odsek 24., 39., 39.1. a 41. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Z uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie spochybnil pravdivosť hodnoty osobného vozidla, ktorú bolo potrebné ustáliť pre prijatie právneho záveru, či kúpna zmluva bola ukracujúcim právnym úkonom (§ 57 ods. 4 ZKR), teda bez ohľadu na príslušnú skutkovú podstatu odporovateľnosti podľa § 58 alebo § 60 ZKR.

19. Popísaná myšlienková činnosť súdu spadá pod hodnotenie dôkazov, ktorou súd prisudzuje vykonaným dôkazom hodnotu závažnosti pre rozhodnutie, hodnotu zákonnosti, hodnotu pravdivosti, prípadne hodnotu vierohodnosti [33Cdo/2441/2008 (Najvyšší súd Českej republiky)]. Osobitosťou hodnotenia znaleckého posudku súdom je, že mu nepodliehajú samotné znalecké závery v zmysle ich odbornej správnosti, ale súd hodnotí presvedčivosť posudku čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie záveru a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi (5Cdo/206/2012). Hodnotenie dôkazu možno dovolaním úspešne napadnúť, pokiaľ napadnutému rozhodnutiu súdu je

možné pripísať atribút arbitrárnosti, ktorý môže byť naplnený vykonaním hodnotenia dôkazov bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery (II. ÚS 279/2021) alebo pokiaľ je odôvodnenie rozhodnutia súdu extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, I. ÚS 200/2012). Arbitrárne rozhodnutie predstavuje zásah do práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces, a preto je logická, funkčná a teleologická konzistentnosť hodnotenia dôkazov preskúmateľná aj v dovolacom konaní podľa § 420 písm. f) CSP (III. ÚS 104/2022).

20. Súd prvej inštancie z hodnoty osobného vozidla tak, ako bola vyčíslená v znaleckom posudku, nevychádzal, nakoľko ju nepovažoval za hodnoverne stanovenú. Dovolateľ v dovolaní vyslovil názor, že súd mohol a mal posúdiť relevantnosť daného dôkazu, pričom svojimi dovolacími otázkami smeruje k určeniu hodnoty kúpnu zmluvou prevádzaného osobného vozidla, a tak v konečnom dôsledku k spôsobu vyhodnotenia predloženého znaleckého posudku. Výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazu je preskúmateľný v dovolacom konaní, no na podklade uplatneného dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP v spojení s § 431 CSP, avšak ako vyplýva z podaného dovolania, tento dovolací dôvod žalobca v dovolaní neuplatnil.

21. Žalobca v dovolaní výslovne uplatnil dovolací dôvod podľa § 421 CSP, avšak námietku nesprávneho právneho posúdenia veci tak, ako ju špecifikoval v dovolaní, v odvolacom konaní neuplatnil v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Najvyšší súd aj bez ohľadu na formálne označenie dovolacieho dôvodu poukazuje na to, že rovnaké alebo obdobné tvrdenia a argumentáciu žalobca neuplatnil v odvolacom konaní. Najvyšší súd nie je v dovolacom konaní súdom tretej inštancie s právomocou na podklade podaného dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku poskytovať súdnu ochranu pre akúkoľvek nesprávnosť súdneho rozhodnutia (1Cdo/71/2018). V prípade, že ide o nesprávnosť, ktorú bolo s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu možné namietkať už v odvolacom konaní a dovolateľ tak neurobí, najvyšší súd nemôže pristúpiť k prieskumu takej námietky v dovolacom konaní. V opačnom prípade by preskúmaval rozhodnutie súdu prvej inštancie, čo je však na podklade odvolania vecou odvolacieho súdu (7Cdo/144/2021 a 7Cdo/224/2020). Najvyšší súd tak pre nečinnosť žalobcu, ktorý sa mohol domáhať svojej ochrany v odvolacom konaní, ďalej nemôže pristúpiť k skúmaniu, či je námietka podstatná a následne dospieť k záveru o prípustnosti, prípadne dôvodnosti dovolania. V rozsahu tejto námietky je preto dôvod pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. c) CSP.

22. Z obsahu dovolania možno vyvodit', že dovolateľ pokladá za nesprávny názor súdov nižšieho stupňa, že hodnotu osobného vozidla nemožno určiť znaleckým posudkom ku dňu uskutočnenia odporovateľného právneho úkonu, prípadne aj bez obhliadky, ktorý záver však z rozhodnutí súdov nižšieho stupňa nevyplýva. Možno sa domnievať, že žalobca ho vyvodzuje z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie (prvá veta odseku 39. a druhá veta odseku 41., resp. z prvej vety odseku 47. odôvodnenia napadnutého rozsudku) vo vzťahu k hodnoteniu znaleckého posudku ako dôkazu, kde súd okrem iného poukázal aj na to, že znalec nevykonala reálnu obhliadku osobného vozidla a že znalecký posudok bol vyhotovený po viacerých rokoch (a nie že hodnota bola určená k inému dňu ako ku dňu uskutočnenia právneho úkonu, pozn. dovolacieho súdu). Uvedené závery sa teda týkali hodnotenia znaleckého posudku. Ak by mal súd z neho plne vychádzať, bolo by zo strany žalobcu potrebné v dovolaní náležitým spôsobom uviesť, v čom vada v hodnotení daného dôkazu spočíva, teda konkrétne a jasne uviesť, v čom spočívajú zjavné rozpory, protirečenia, v čom sú závery a úvahy súdu v rozpore s prirodzenou logikou a čo vnáša relevantné pochybnosti ústavnoprávneho charakteru do procesu hodnotenia dôkazov [I. ÚS 275/2019 (45/2019)], čo však žalobca v dovolaní neurobil. Preto aj v prípade uplatnenia príslušnej námietky už v odvolaní, na účely dovolacieho konania nie je dovolací dôvod vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 CSP, čo je dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) CSP.

Neprimeranosť plnenia

23. V ďalšej časti dovolania žalobca poukázal na potrebu ustálenia otázky, aký rozdiel medzi obvyklou hodnotou a hodnotou poskytnutého protiplnenia zakladá neprimeranosť protiplnenia, pričom od

vyriešenia tejto právnej otázky mal podľa neho napadnutý rozsudok závisieť. Takéto vymedzenie právnej otázky je však na účely dovolacieho konania nedostatočné. Z dovolania totiž nie je zrejmé, ktoré konkrétne právne závery vyvedené z ktorých konkrétnych skutkových okolností zistených súdmi nižšieho stupňa považuje žalobca za nesprávne a v čom konkrétnom vidí túto nesprávnosť, prípadne aké riešenie považuje za správne. Práve v prípade žalobcom sformulovanej právnej otázky sa vyžaduje ešte väčšia konkretizácia skutkových okolností, keďže hypotéza právnej normy obsiahnutej v § 58 ods. 1 ZKR, ktorý v danej časti dovolania aj vykladá, má abstraktnú povahu vzhľadom na použitie neurčitého právneho pojmu, slovného spojenia „podstatne vyššia“. Závisí tak od každého osobitného prípadu, aké konkrétne okolnosti budú súdom podriadené pod danú hypotézu. Žalobca v rámci vymedzenia dovolacieho dôvodu také okolnosti, ktoré boli súdmi nižšieho stupňa podriadené pod skutkovú podstatu právnej normy obsiahnutej v § 58 ods. 1 ZKR, resp. § 60 ods. 1 ZKR neuvádza.

24. Od dovolateľa sa vyžaduje, aby námietky voči právnomu posúdeniu veci boli konkrétne (III. ÚS 32/2024). Tým sa definujú pomyselné hranice prieskumu predmetného dovolacieho dôvodu (m. m. 2Sfk/116/2022) a umožňuje sa najvyššiemu súdu, aby z vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa § 432 CSP vyabstrahoval právnu otázku, od ktorej vyriešenia záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie, aby nakoniec vôbec mohol posúdiť, či je dovolanie v intenciách § 421 CSP proti rozhodnutiu prípustné [I. ÚS 336/2019 (22/2020)]. Na všeobecné námietky dovolateľa nemožno očakávať konkrétne odpovede. Danému účelu slúži zákonná požiadavka na obsahovú náležitosť dovolania spočívajúca vo vymedzení dovolacieho dôvodu spôsobom, že dovolateľ podľa § 432 ods. 2 CSP uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Hoci žalobca sformuloval otázku, ktorú možno označiť za právnu v intenciách § 421 CSP, neuviedol právne posúdenie vecí, ktoré pokladal za nesprávne, a teda ani neuviedol, v čom nesprávnosť spočíva. Dovolací dôvod podľa § 432 CSP nevymedzil spôsobom uvedeným v príslušnom ustanovení, čo je v tejto časti dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) CSP. Najvyšší súd k tomu ešte dopĺňa, že uvedená právna otázka vzhľadom na obsah príslušnej časti dovolania súvisí práve s použitím § 58 ods. 1 ZKR. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa však vyplýva záver o nesplnení jedného z predpokladov pre úspešné odporovanie právnomu úkonu bez primeraného protiplnenia, a to predpoklad spôsobenia úpadku odporovaným právnym úkonom alebo jeho urobenie počas úpadku dlžníka (§ 58 ods. 2 ZKR), teda v tomto prípade úpadcu (odsek 39.1. a 41. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Od vyriešenia žalobcom sformulovanej právnej otázky tak napadnutý rozsudok nezávisel. Preto aj v prípade riadneho vymedzenia dovolacieho dôvodu najvyšší súd v tejto časti dovolanie odmietol, avšak z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné [§ 447 písm. c) s odkazom na § 421 CSP].

25. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že v posudzovanom prípade nie je daná prípustnosť dovolania žalobcu podľa ustanovenia § 421 CSP. Dovolací súd preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

26. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko im v dovolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevnikli.

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.